

Dooperkenning

Wederzijdse dooperkenning

R.K. Kerk - Evangelisch-Lutherse Kerk

Voor de derde maal in een betrekkelijk kort tijdsbestek wordt in Nederland een bestaande christelijke verwantschap tussen een reformatorische kerk en de r.k. kerk door een wederzijdse dooperkenning op officiële wijze erkend en bevestigd. Deze snelle opeenvolging van dooperkenningen, hoe verblijdend overigens ook, heeft bijna onvermijdelijk tot gevolg dat het gebeuren van vandaag nauwelijks nog opvalt. Voor het grote publiek heeft het zijn verrassend karakter van de eerste keer verloren. Velen in den lande moet het wel toeschijnen alsof vandaag alleen maar met een overigens prijzenswaardige consequentie wordt doorgeborduurd op een bekend patroon, zoals dat nu eenmaal past bij de nieuw gegroeide oecumenische verhoudingen.

Het lijkt een grote vanzelfsprekendheid te zijn, dat na twee voorafgaande dooperkenningen nu eindelijk ook een soortgelijke consensus met Uw kerk tot stand komt. Want niet alleen bestaat al sinds langere tijd een ver reikende consensus tussen Uw kerk en de Nederlandse Hervormde Kerk, waarmee wij reeds tot een dooperkenning kwamen; maar bovendien is in Uw geloofsgemeenschap nog altijd die bijzondere verwantschap aanwijsbaar met het r.k. geloofsgevoelen, die in Maarten Luther ook na de breuk is blijven voortleven getuige b.v. zijn stellingname in de strijd rond het avondmaal, getuige ook b.v. zijn met zoveel warmte geschreven commentaar op het Magnificat. De vlotheid trouwens, waarmee de voorbereidende besprekingen konden worden gevoerd en beëindigd, legt daarvan een duidelijk getuigenis af.

Mag onze wederzijdse dooperkenning daarom dan al geen groot nieuws zijn, waarvan de kranten vol zullen staan, dat neemt niet weg dat zij voor ons, die er als insiders zo nauw bij betrokken zijn, wel degelijk een eigen karakter en betekenis heeft.

Het eigen karakter van onze wederzijdse dooperkenning, dat zelfs in de vormgeving tot uitdrukking komt; hangt ten nauwste samen met het eigen karakter van onze verhoudingen van weleer. Wij kunnen moeilijk ontkennen, dat een bijzondere spanning deze verhoudingen tot nu toe hebben gekenmerkt. Dat bracht de naam van Uw kerk nu eenmaal vanzelf met zich mede. Want in die naam ligt de herinnering geborgen aan het begin van de breuk die in de christenheid van het westen gekomen is. En al is het dan waar, dat bij het begin van de scheiding de verwantschap tussen de scheidenden nog het grootst is, groter dan na eeuwen van verwijdering en vervreemding het geval pleegt te zijn, niet minder waar en door de feiten bevestigd is het, dat dan ook de animositeit en de felheid het rijkst bloeien.

Het is dit spanningsveld, dat door de naam van Uw kerk als het ware tastbaar voor ons ligt. En het is deze spanning, die onze verhoudingen zo lang heeft gekenmerkt.

In het verlengde van Luther's trouw aan al wat hij als waarde uit het verleden kon ontdekken, ligt de verwantschap, die ook eeuwen van scheiding niet ongedaan hebben kunnen maken. Maar anderzijds was er wederzijds zo lang de starre gereserveerdheid, waarin de felheid van weleer was uitgegroeid. Het besef van de verwantschap is echter geleidelijkaan de boventoon gaan voeren in onze verhoudingen.

Dat werd duidelijk bij de 450-jarige herdenking van de publicatie van Luther's stellingen, waaraan ook van katholieke zijde kon worden deelgenomen. Dat wordt nu echter nog duidelijker, nu wij zo officieel tot deze wederzijdse dooperkenning komen. Vandaag worden over de eeuwen heen handen van vriendschap gereikt tussen Maarten Luther's volgelingen en de Nederlandse katholieken van vandaag. De reserve is definitief doorbroken. Van nu af aan is alleen nog onze verwantschap aan bod.

De verwantschap tussen U en ons openbaart zich het sterkst in de betekenis die wij beiden hechten aan de liturgie. In Luther's spreken over doop en avondmaal valt het gemakkelijk gemeenschappelijke klanken te beluisteren. Het is dan ook niet toevallig, dat in onze wederzijdse dooperkenning zo sterke aandacht geschonken wordt aan de

liturgische gestalte waarin beiderzijds de doop bediend wordt. De liturgische context staat centraal in onze dooperkenning. Natuurlijk speelde deze context ook mede in de twee voorafgaande dooperkenningen. Maar daar bleef deze toch meer op de achtergrond. Aanvankelijk immers werd grote nadruk gelegd op de theologische context, waarin men gemeenschappelijk de doopbediening in haar zinvolheid zocht te verstaan. Daarna kwam het meer nadrukkelijk tot een gemeenschappelijk belijden, waarin het geheim van het doopsel werd uitgezegd in een gemeenschappelijk geloven. Vandaag spelen ook deze twee facetten mee. Maar zij zijn nu uitdrukkelijk gesteld in een liturgische context vanuit het gemeenschappelijk besef, dat het leven der Kerk zich in de liturgie het rijkst en ook wel het zuiverst manifesteert.

Dit eigen karakter van onze wederzijdse dooperkenning laat ons tevens zien, van hoe groot belang zij voor ons beiden is en hoe groot de consequenties zijn die er uit voortvloeien. Het gaat niet om een mooier of minder mooi opgesierde formaliteit. Het gaat om onze wederzijdse inzet en bereidheid, om gemeenschappelijk verder te zoeken naar datgene wat ons in ons gelovig christen willen zijn, met name in het liturgisch beleven en belijden van dat geloof, verbindt. Wat we gemeenschappelijk aan geloofsgoed bezitten, zal meer aandacht moeten vinden dan datgene wat ons gescheiden houdt.

Het is in deze bereidheid, dat wij namens de katholieke gemeenschap van Nederland onze handtekening zetten onder Uw liturgisch doopformulier. Moge de Heer ons helpen om zijn bedoelingen te verstaan en tot werkelijkheid te brengen.

Analecta Aartsbisdom Utrecht 1968.